

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT, Király-utca 4. sz.
 Az arany hajó szállóval szemben.
 6 óráig az előfizetések és a lap az elküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek tő

Hol marad a szervezkedés?

Pécs, 1895. április 12.

Ha az utóbbi évek eseményein végigtekintünk, lehetetlen meg nem győződünk arról, hogy a bécsi centralisták a monarkiát belsőleg is, de különösen kifelé a német szövetség által már eléggé megerősödöttnek tartván, elérkezettnek látták az időt a hatvanhatodiki vereség nyomasztó hatása alatt az egységes és osztatlan birodalmi eszmén esett csorba kiköszörülésére, az „einheitliche Gesamtmonarchie“ helyreállítására.

Ebben a törekvésükben leginkább rettegett akadály gyanánt a magyar függetlenségi és 48-as párt áll utjokban, mert ez a párt még a fennálló dualizmussal sincs megelégedve, hanem valóságos állami függetlenséget akar kivívni „a birodalom lajtántuli fele“ számára, mint Magyarországot Bécsben nevezni szokták.

Ezt a renitens pártot kell tehát megsemmisíteni első sorban, a magyar kormánypárttal aztán már könnyen végezhetnek, ez ugyanis már megszokta a Bécsből való dirigáltatást s azt, hogy az ugynevezett birodalmi ügyek: a hadügy, külpolitika, pénzügy ki legyenek véve a magyar országgyűlés hatásköréből s a közös delegációs kis birodalmi gyűlésen intéztessenek el; az ilykép bedresszozott kormánypárt könnyen rá lesz vehető arra, hogy a birodalom két külön törvényhozása neveztesse igazi nevének tartomány gyűlésnek, hol ugyanis csak a tartomány belső önkormányzati ügyeiről lehet szó, a delegációk pedig bővíttessenek ki birodalmi gyűléssé, hogy ez intézmény elnevezése és szervezete is megfelelően legalább annak a lényegnek, mely a delegációkban jelenleg is már benne rejlik.

Ki lett adva tehát a rendelet a magyar kormánynak, hogy a közjogi ellenzéket, mely az országgyűlésen már félelmes számra növekedett, minden áron „sprengelni“ kell, s az egymásután következő kormányaink ezt az utasítást hűségesen követték is.

Már a Szapáry-kabinet kezdte az aknamun-

kát, minden elődjénél merészebben hirdetvén a közjogi ellenzék kormányképtelenségének abszurd teoriáját, sőt nem átalotta a korona tekintélyét sem lerántani korteszésközül a függetlenségi és 48-as párt megfélemlítésére és a választó polgároknak pártunktól való elidegenítésére.

Wekerle belátta, hogy népszerűtlen kormány nem képes a függetlenségi és 48-as pártot sikeresen leküzdeni, megmagyarázta tehát Bécsben, hogy a kitűzött feladatot, a közjogi ellenzék megsemmisítését csak úgy lehet keresztülvinni, ha maga a kormány vállalkozik a megsemmisítendő párt programja egy részének megvalósítására, mert csak ezzel biztosíthat magának népszerűséget s csak így csinálhat zavart abban a pártban.

A közjogi program elfogadására gondolni sem lehetett s azért a függetlenségi és 48-as párt egyházpolitikai programja mutatkozott alkalmasnak erre a célra. A kormány akkor az elkeresztelési kérdéssel ugyanis kátyuba jutott s így a radikális egyházpolitikai irányzat elfogadására ez a körülmény elég plauzibilis ürügyül szolgálhatott.

Bécsben be kellett látniok Wekerle okoskodásának helyességét s fájó szívvel bár, de megadták az engedélyt a terv keresztülvitelére: így született meg márcól-holnapra a Wekerle-féle egyházpolitikai program.

A terv sikerült; a kormány népszerűsége soha nem remélt mérvet öltött s a függetlenségi és 48-as pártban bekövetkezett a meghasonlás, most már csak a győzelem kiaknázása: a proskribált párt teljes szétverése volt hátra.

Erre a nemes feladatra vállalkozott Bánffy báró, s ez képezi egyedül lehetséges magyarázatát az ő kormányrajutásának. Egy minden államférfi tulajdonságokban szűkölködő, de durva erőszakoskodásairól hírhedt egyén bizonyára csak azért lett a kormány élére állítva, mert ez utóbbi tulajdonságánál fogva hivatottnak látszott a megbomlott közjogi ellenzék teljes kiirtására.

Az a pár választás, mely az ő szellemében mintegy próbakép végbement, eléggé tanuskodott

arról, hogy egy általános választás az ő uralma alatt a legszebb kilátásokkal kecsegtet arra, hogy a bécsi reakció hő óhaja teljesülésbe menjen s a közjogi ellenzékéből hirmondó is alig maradjon.

Ezzel a veszélyvel szemben a haza ellen való vétséget követ el a függetlenségi és 48-as párt, ha a kebelében duló meghasonlást önmegtagadással le nem küzdi s mint egységes és erős párt haladéktalanul hozzá nem lát az országos szervezkedéshez.

Ennek eddig történt elmaradása máris pótolhatlan károkat okoz pártunknak. Itt van például a veszedelmes terminus, az április 15-ike, mely pártunk ezer meg ezer tagját fosztja meg a választói jogosultságtól.

Erős szervezet hiányában nincs a ki számon tartsa pártunk tagjainak adófizetését; a hatóságok óvakodnak ez előtt a terminus előtt a polgárokat mult évi adójuk lefizetésére szorítani, hogy annál nagyobb tüzzel hajtsák azt be akkor, mikor már választói jogosultságukat egy évre menthetlenül elvesztették.

Jön a választók összeírása s pártunk részéről nincs, ki ennek helyes voltát ellenőrizze; a hatóságok felvételik választónak az utolsó diurnistát is, kinek üstökét markukban tartják, a mi pártunk embereit pedig kihagyják, a hol csak lehet. Erős pártszervezet kellene ide, mely a jogosulatlan fővételek és kihagyások ellen a törvényadta jogorvoslatokat igénybe veszi. Hol van ez a pártszervezet? Országos képviselőink ezt még nem érték rá megcsinálni, mert egymást kellett dönteniük.

Pedig hát minden jel arra mutat, hogy az általános választások ideje közel van, mert Bánffy csak a saját képére és hasonlatosságára teremtett országgyűléssel képes kormányozni.

Az országgyűlésnek legközelebbre megállapított munkaprogramja igazolja, hogy a kormány félve kerül minden komolyabb törvényhozási alkotást; ez így soká nem tarthat, az országgyűlést tehát fel kell oszlatnia.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A század ellenmondása.

A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája.

A századnak annyira végén vagyunk, hogy folyamán, a mik még ezután fognak történni, parányi keveset változtathatnak karakterén. A 19-ik század eddigi eseményeivel világosan és félreérthetetlenül jellemezte önmagát, hogy a rajta keresztül húzódó ellenmondást nagyító üveg nélkül láthassuk meg.

A megelőző század eszmetartalmát, az emberiség boldogításának, a nagy ellentétek eltüntetésének törekvéseit csaknem változatlanul veszi át. A 18-ik század vívmányai a 19-ik második évtizedében a harctéren nyerik befejezésüket s majdnem ott kezdődik az eltérés a megelőző század eszmetartalmától. A renaissance és a reformáció korában, mikor általában az eszmék lelkesítenek s a sikeres küzdelmek boldogító reményt ébresztenek, új küzdelemre bátorítanak mindenfelől, a tudomány és erkölcs soha sem látott elismerésben részesülnek; egyedül a tudomány s erkölcs ad hatalmat s befolyást, ezek előtt minden meghajol. A mi századunk eszmékben s tartalomban gazdag, de viszonyai annyira ellentétesek és bonyodalmasak, hogy a nagy zűrzavarban oly fejlődésnek nyitja utját, a minőnek eltüntetéséért a mult századok vérével is áldoztak.

Maga a század ellenmondással kezdődik. A lipcei és waterlói események után béke honol, de az európai kormányok iránya és a művelt nemzetek nagy részében elterjedt eszmék, érzelmek s törekvések között nagyobb eltérést aligha tapasztalt a tör-

ténelem, mint a minő akkor volt. Az uralkodó tényezők részéről ki volt adva a jelző, még emléket is kitérőlni annak, a mit a megelőző századok gondoltak és tettek, mert csak így gondolhatták a csatatéren már visszavert demokratikus támadást teljesen tönkre tenni, ha alapjában, elveiben semmisítik meg. Ez a rendszer egész Európában külsőleg elnyom minden szabad eszmét s a népek összes törekvését, gazdasági érdekeit fejlesztése látszik elfoglalni. A hajózás, nagykereskedés, gyáripar, Angliában óriási összegeket halmoz össze kevesek kezében, bár az angol arisztokracia régi finánciális alapja, a nagy földbirtok is teljesen érintetlenül fönmaradt. Más hatalmak közt szomszédos nyeresztermelő helyeket hódítanak, hogy gyáriparuk olcsó piacai mellett, gyártmányaik nagy haszonnal járó kelendőseget nyerjenek. Az exakt tudományok kiváló művelésben részesülnek, fölfedezik a föld mélyében rejlő kincseket, megtanítanak bányát, aknát ásni, megismertetik a mikrobák rendkívüli fontosságát, az ember fizikai munkásságának kormányzatát vessik kezükbe. Ez alatt a reformtörekvéseknek óriási anyaga gyűl össze Európában, az emberiség boldogítása érdekében, a mi között nem utolsó a történeti kutatás, a nyelvek szellemébe való mélyedés, a nemzeti régiségek buvárlása mellett az osztály érdek és osztályharc mesterséges, majd művészies felbresztése és szitása. E század második felében, Angol és Franciaországban, a mult század elvei nagy részben megvalósulnak, a harc csak gazdasági érdekekért folyik. Közép-Európában új államok alakulnak, míg délkeleten a török uralom hanyatlak le. A tudomány kutatásai és eredményei az emberiségnek újabb lelkesültséget, kitartást s irányt adnak boldogulására vonatkozó törekvéseiben, a minden egyéb műveltséget tulszárnyaló európai művelt-

ség a sok feltalálással kezében, birtokába ejti az egész földet és gépeivel annak leghozzáférhetősebb zugaiba is behatol. Mindenki kiveszi részét a munkában, lázas tevékenység uralkodik ezrek, milliók körében, mintegy ösztönyszerűleg törve a multban elejtett boldogító elv, a társadalmi egyensúly megvalósítása felé. Itt-ott felmerül, majd a székepsz majd a pesszimizmus, az egyik folyton kritizál, a másik mind ezt nem tarja érdemesnek, hogy az ember ezt az életálmát érte keresztül kinlódja.

S megmarad e pozitív irányzat zavartalanul, ha lassu kezdetét majd gyors, hogy ne mondjuk, villámsebességgel az egész művelt világon a pénzkereskedés nem lesz rendszeres, majd uralkodó foglalkozássá. Már a waterlói eseményeket ily hatalmas operációra látjuk felhasználni. Ez a 19-ik század törekvéseivel szemben a legkiáltóbb ellenmondás; folyton a nagy ellentétek kiegyenlítésére törekszik s ő maga építi föl a legnagyobb ellentétet, a mivel összes egyensúlyozó törekvéseit halomra dönti, ha elég korán utját nem állják. A pénzkereskedés alatt, nem a mi pénzintézményeinket értjük, melyek az ipar, kereskedelem valódi jóltevői, hanem a 910 millió dolláros börzei differenciákat, a Bontoux, Offenheim, ha tetszik a Panama és naponként tömegesen előforduló más apróbb pénzkereskedést.

Az a pénzkereskedés, melyről mi beszélünk, egyéni és szövethetesi raffinerián, munkátlanágon, szerencsén, a nagy közönség fogyatkozásán, hiszenkénységén, becstelenségén alapszik. Az ily pénzkereskedő más rovására kenyél, less szerencsés s hatalmas anyagiakban. Az üzlet, a mint nagyobb mérvben terjed, a nagy közönség a szerencsejáték martalékául esik. Az egyéni érdek, a becület, a munka, az értelmiség becse napról-napra tűnni fog

Siessünk tehát pártunkat országszerte szervezni; mert a legközelebbi választási hadjárat egyenesen a mi pártunk megsemmisítésére fog megindulni, s ha ezt már most nem látjuk el erős szervezettel, mint bomlott kéve fog a viharban szerte hullani. Legyenek tehát résen még idejekorán vezéreink!

*** Új fegyverzet a hadseregben.** Már volt alkalmunk említeni, hogy a delegációk elé terjesztendő közös költségvetés igen lényeges többkölveteléseket fog feltüntetni. A többkölvetések hováfordítására vonatkozólag most legjobb forrásból arról értesülünk, hogy az a hadseregnek új fegyverekkel való ellátására válik szükségessé, mert a hadügyminiszterium a jelenlegi fegyvereket szűkebb kaliberűekkel és erősebb szerkezetűekkel akarja felcserélni, mivel a jelenleg használatban lévők nem állják ki a szükséges puskapor erősségét. A költségek 25—35 millió frtra rúgnak. Ezért az új fegyverek beszerzése több évre tervezetik. Az első részlet azonban már az ideai delegációtól követeltetik.

*** A tapolcai választás és a kormány.** Bánffy Dezső bárót — mint értesülünk — a tapolcai választás eredménye rendkívül kellemetlenül lepte meg. A miniszterelnök ugyanis bizony számított rá, hogy a kormány jelöltje fog győzni, s legközelebbi bécsi útja alkalmával ottani mérvadó személyiségek előtt ily értelmű kijelentéseket is tett. A függetlenségi párt szép győzelme, a mely a Kossuth-névvél van összekötve, a Bánffy-kormányt ennél fogva Béccsel szemben igen-igen kényes helyzetbe hozza.

*** A Hentzi-szobor eltávolítása.** Több külföldi félhivatalos lap közlése szerint illetékes körök mégis csak elhatározták, hogy a Hentzi-szobort eltávolítják mostani helyéről és beviszik disznak a királyi várpalota kertjébe. Ezt a megoldást nemcsak szerencsésnek, de még megnyugtatónak sem tartjuk; ne akarják nemzetünket legszentebb érzelmeiben minduntalan provokálni, hanem helyezzék azt a szobrot oda, hová való — a temetőbe.

Hirek.

Pécs, 1895. április 12.

— **(Templomok napja)** volt a mai, a keresztény világ szomorú nagy ünnepe, midőn az ájtatos hívők ezrei keresik föl a templomokat, hogy lerójják a töredelem adóját az isten-ember jelképezett sírja előtt. Kora reggeltől fogva szakadatlanul vonult az ünneplő ruhájába öltözött nép egyik templomból a másikba, hol különösen a szépen díszített és kivilágított szent-sír előtt mindenütt nagy volt a tolongás. A harangok elnémultak, ekként is jelezve a nagy gyászt, melyet a keresztény egyház fennállása óta mindig a legnagyobb kegyelettel szokott megülni. Legnagyobb fokára hágott ez a valóságos bucsu-számba menő templomjárás a délutáni órákban és különösen a kálvárián ember ember hátán mozgott. A pécsi hitélet nyilvánulási meggyőzőnek bennünket arról, hogy hála Istennek, igen sokan vannak, akik megtartják vallásuk hagyományos szer-

s eljön az idő, mikor egyedül a szerencse fog értékkel bírni. Hatásköre mérhetlen nagy lesz, mert kizárja a versenyt, terjedésével közönsége szaporodik, mert a szükség teszi a kölcsönt szükségessé, a ki munka nélkül akar szerezni, bizonyos közönségének kell lenni, mely munkája szerelményével fizeti ki a munka nélkül szerzők differenciáit. A pénzkereskedés uralmával hiába nevelés, tanítás, legfeljebb azt érzük el vele, hogy a fenyítő törvényszékeknek szövevényesebb és kvalifikáltabb bűnökkel lesz dolguk és mindinkább szaporodik azon bűnök száma, melyeknek titkát örök fátyol fogja fedni. A jog nem az igazságot felderítő tudomány, hanem az igazság megtevesztője lesz a külső jogi formák teljes betartásával. A tudományt előbb rabszolgájává teszi, azután meghamisítja. Ime a 19-ik század végén egy új s rendkívül hatalmas problémával állunk szemben. Újnak mondjuk, mert a mi egyensúlytalanság eddig volt, nem a pénzkereskedésben gyökerezett. A baj orvoslását a társadalomnak a törvényhozással élén, mielőbb kezébe kell venni. Amerika ez ügyben már hozott törvényt, mely szerint az árkülönbözeti üzletekből származó követelések bírói uton be nem hajthatók, de ha ez uton gondoljuk ez újabb hydrát megülni, akkor a mi századunk a pénzkereskedésből származó egyensúlytalanság okozta bajokkal ép oly nagy, vagy tán erősebb küzdelmet juttat a 20-iknak, mint a minőknek a megelőző századok bennünket tettek örökösükké. A palliatív törvények semmit sem használnak, a gyógyszernek a társadalom lelkében kell mélyen gyökerezni. A baj egyedüli orvosszere: az emberi tökéletesedés eszközeinek megszerzése irányzott munka becsének általános érvényre emelése.

H e k i n g e r I s t v á n .

tartásait. — Az ágostai hitvallásuk és a reformátusoknál szintén volt isteni tisztelet, szent beszéddel egybekötve, náluk nagy ünnep a nagypéntek és nem képez gyásznapot, mint a katolikus egyházban. Itt is szorongásig megtelt az imaterem délelőtt.

— **(Köszgyűlés.)** A pécsi izraelita nőegylet alapszabályszerű évi rendes közgyűlését, f. hó 17-én szerdán d. u. 3 órákor tartja az izr. hitközség tanácsstermében. A közgyűlés tárgyai: A választmány jelentése az 1894. évről. Az évi számadások bemutatása és a felmentvény megadása. Egy elnök, 1 alelnök, 1 pénztáros, 1 titkár és 40 választmányi tag választása. Netáni indítványok és folyamodványok elintézése.

— **(Elő munkálati engedélyek.)** A kereskedelmi miniszter Busbach Péter országgyűlési képviselőnek, a Magyar Államvasutak Báltaszék állomásától Duna-Szekcső és Bár irányában a mohács—pécsi vasut Mohács állomásának érintésével, Udvar és Főherceglak irányában a Magyar Államvasutak Baranyavár Monostor állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyu vasutvonalra; Leopold Lajos szegvárdi lakosnak, a Magyar Államvasutak Báltaszék állomásától Duna-Szekcső, Somberek, Szabar, Lancsuk községek határán át, a mohács pécsi vasut Mohács állomásának érintésével Kölked, Maiss, Udvar, Dályok és Főherceglak irányában a Magyar Államvasutak Baranyavár Monostor állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyu vasutvonalra az elő munkálati engedélyt egy év tartamára megadta.

— **(Adakozás.)** A havi hegyi kőkeresztre újabb adakoztak: Mihálovics Györgyné 3 frt, Kisgádó Imre és neje 1 frt, özv. Hantosy Lajosné 2 frt, Keller Istvánné 1 frt.

— **(Baleset.)** Ehrentletzberger Vince, a pénzügyigazgatásnál alkalmazott öreg ur ma délelőtt a Jókai téren a Fränkl-féle üzlet előtt elbukott, és oly szerencsétlenül ütötte meg mankós lábát, hogy hordágyon kellett felső malom utca 7. sz. alatt levő lakására hazavinni.

— **(Munkásgyűlés.)** A pécsi munkás párt vezetősége husvét hétfőjén délelőt 9 órákor a torna csarnokban gyűlést hívott össze, melynek tárgyai a következők: 1) A május 1-je, mint munkás ünnep. 2) Mit akarnak a szociál demokraták? Mint értesülünk, a gyűlés megtartását a tókapitány engedélyezte.

— **(Idegenbe ment.)** A pécsi születésű, bár állandóan Budapesten tartózkodó Dvorszák János lelkész, a ki mint irodalmi férfiú működött az egyházirodalom terén a fővárosban, de azért a pécsi egyházmegye kötelékébe tartozott, a napokban nyerte elbocsátását az egyházmegyéből, miután a szófiai apostoli vikárius titkári állására neveztetett ki. Dvorszák lelkésznek szép kis háza van Pécsen az Alajos utca 9. sz. a. és nyarankint gyakran megfordult itt lakó szüleinél.

— **(Gyámügyési joggyakornok ke restetik.)** Pécs város közgyűlése múlt évi november hó 19-én elhatározta, hogy a tisztgyámügyész mellé egy havi 50 frttal díjazott joggyakornoki állást rendszerez. E határozatot a belügyminiszter helyben hagyta s az állás most betöltésre vár. Pályázni kívánók Németh József tisztgyámügyészhez forduljanak.

— **(Filloxera Tolna vármegyében.)** Tolna vármegye szőlőtermelő közsegeiben a tavasz beálltával megindult a filloxera által tönkretett szőlőterületek újbóli beültetése. E tekintetben nagyon sokat tesznek a szegvárdiak, kikre létkérdés a szőlők rekonstrukciója. Az elmúlt évben Báltaszék, Bonyhád, Mucsi, Simontornya községekben létesítettek legtöbb új szőlőt; összesen 2500 hold területet ültettek be újból amerikai szőlővesszővel. Az egész vármegye területén most már mindenütt serényen hozzáfognak az elpusztult szőlőterületek rekonstrukciójához. A dunaföldvári járásban mintegy 1000 hold futóhomokot telepítettek be hazai szőlővesszővel. A szegvárdi amerikai szőlőtelepen a múlt évben 165,000 elsőrendű és 62,000 másodrendű vesszőt termeltek. A szőlők rekonstrukcióját azok a munkások végzik, a kik a Szegvárdon tartott tanfolyamokon szakszerű kiképzést nyertek. A múlt évben megtartott tanfolyamon a fásajtást 1051, a zöldajtást pedig 618 egyén sajátította el, kik ismeretüket tavaly már érvényesítették.

— **(Fényes temetés Német-Bólyban.)** Négy nap óta lázas, de szomorú izgatottság tartja ébren Német Bóly közönségét. Az uradalmi díszes épületek, egyes magánházak fekete gyászlobogóval vannak felszítve. Meghalt Montenuovo Vilmos herceg, németbólyi és több uradalom ura, a város jölvetője egyházának kegyura. A Bécsből utnak indult koporsó f. évi ápril 11-én reggel késéssel 9 órákor érkezett be a németbólyi vasúti állomásra külön kocsiban. A koporsó márványból készült, gazdagon aranyozott s a család cimereivel volt ellátva. A koporsó kísérete herceg Montenuovo Alfréd fiából, gróf Apponyi Antal

vejéből és az elhaltak öreg komornyikjából állott. A koporsót a vasutnál Tichay József uradalmi erdőmester élén az uradalmi tisztség, segédhivatalnokok, erdőőrök és a közönség nagy része várta, a melyet, miután dr. Stark Miksa kör és uradalmi orvos megvizsgált és annak a közsegebe leendő beszállítása ellen orvosrendőri szempontból semminemű akadályokat fennforogni nem talált, a pécsi „Kegelet“ kocsijára tették és a kocsit gazdagon koszorúkkal felszítve megindult Bóly felé. A temetőben koszoru közül fel- említiük: „Mari, Tasziló Festetics“, „Hanz Elise“, „Von seinen dankbaren Diener Wusch Tóni“, „Julie, Mari, Ferdinand Fanny“, „Marianne, Alfred, Fanny dem lieben Grosspapa“, „Dr. Julius Heht“, „Gróf Wiltzek“, „Otto Huber in Dankbarkeit und Verehrung“, „A németbólyi uradalmi tisztség“, „Willi und Frauzi Auersperg“, „Das Officierscorps des 10-ten Regiments seines hochverehrten Inhabers“, „Rudolf Liechtenstein“, „In alter Freundschaft Sofie Apponyi, Stáray“, „Graf und Gräfin Karl Kinszky“. A halottas kocsit elé a közsege határához kivonult annak apraja nagyja, a katolikus, gazdasági, iparos és legényegylet tagjai és általában Német Bóly közsege értelmi része, a hol Hannay Gábor kanonok fényes segédlettel várta a hullát, s miután a koporsó a templomban rövid imára kitétetett, onnan a németbólyi temetőben ideiglenesen készült sirba lett kivive és elhelyezve, mert a hercegi család részére ugyanott a XIII. század stíljében épült ritka szép mauzoleum csak május havában lesz felszentelve. A temetés után a meghalt herceg fia fogadta hivatalnokainak részvétnyilatkozatait s délután gróf Apponyi Antallal visszautazott. A körülmények arra engednek következtetni, hogy Montenuovo Alfréd herceg családjával május havában huzamosabb időt fog eltölteni Német Bólyban.

— **(Ismét katonai affér.)** A fővárosi Ferenc József kaszárnyában állomásozó 16-ik huszárezred egyik tiszthelyettesének, Horváth Lajosnak még a múlt év december havában meghalt egy közeli rokona, mire Horváth 24 órai szabadságot kért, hogy Szegedre utazhassék, elhunyt rokona temetésére. Antos ezredparancsnok nem adott Horváthnak szabadságot, mondván, hogy a tiszt uraknak minduntalan gyártanak olyan táviratokat, a melyekből egy-egy rokonuk halálát tudják meg. Horváth erre 10 óra hosszára elhagyta Budapestet. Mikor visszatért, ezredrapportra rendelték s noha a temetésen való részvételre a szabadság elő van írva, Antos ezredes börtön büntetésre ítélte Horváthot. A fiatal tiszthelyettes ez mélyen elkeserítette, annyira, hogy a börtönben egészen idegessé lett. Nemsokára a 17-es kórház 5. osztályába, az elmebajos tisztek közé vitték Horváthot s 42 napig ott marasztották. Végül a törzsorvos azzal eresztette ki a szerencsétlen fiatal embert atyai gondozása alól, hogy: izgatottság miatt szabadságolandó és elbocsátandó. Szóval örültek deklarálták s mint ilyent egyszerűen lehetlenné tették a katonaságnál. Horváth provokálta az ezredet, de ez becsület-bíróssággal üttette el a dolgot. Együttal értesítették a rendőrséget, hogy vegye Horváthot felügyelet alá, mert inzultálni akarja Antos ezredet. Két hét múlva a rendőrség átiratot intézett Antoshoz, hogy Horváthnak semmi baja nincsen, ennél fogva megszünteti az ellene fennállt felügyeletet. Horváthot, ki a fehértemplomi lovas kadétskola első növendéke volt s egy előkelő pécsi magyar nemesi családból származik, így tette tönkre cseh származású ezredese. Mint értesülünk, Babó Emil országgyűlési képviselő a husvét szünet után interpellációt intéz ebben az ügyben a honvédelmi miniszterhez.

— **(Elragadta a biczikli.)** Amióta Illés profétát tüzes szekéren szállították föl a felhők magas honába a fényes arcu mennyei hatalmak — nem történt még akkora csuda, mint tegnap este a segélyző-egylet előtt a király-utcában. Egy bösz biczikli elragadott egy élte tavaszában pompázó deli urfit, a lányok szemefényét, a kávéházi pincérek Mecenasát, az aszfalt büszke virágát, a divatos gigerlit, a mindig és mindenben perfekt gavallér ifjút, Pintyóke urat, ki megirigyléven a mi fess bicziklistánk dicsőséges hódításait, agyában megfogalmazott az eszme, hogy ő is párkarikázni fog. Addig rimázkodott hát a fősvény papának, míg végre ennek kökemény szive ellagyula, miként a nyári vaj és vettenek vala egy valódi, vadonatúj angol safetyt. Pintyóke urfi öröme leirhatlan; sóvárgó szemét egész nap a fainos párkarikán legelteti s alig várja, hogy a nap csillogó ábrázata letűnjék az egek hajlatáról s a király-utcará ráboruljon a diskkrét homály, mely tudvalevőleg mindent eltakar. Amint beköszöntött a néma est, Pintyóke urfi, ki a király-utcában lakozik, kiguri-gárizza a fényes testű vasparipát a sima aszfaltra, mely a legbiztosabb territorium az eflajta kezdő urlovasok, illetve urpárkarikázók számára. Egyik lábával rá lép a biczikli hajtóvasára, a másikkal pedig sántikálva, ugrálva megindítja a kereket. De a biczikli makrancos, nem akar parirozni; egyszer-kétszer ledobja a még nyeregben soha nem ült sportsmannt, aki megdühödve a párkarika csökönységén, veszedelmes elszántsággal ugrik fel a börpárnás ülőkére. És ime a makrancos biczikli beadta a derekát; teljesen át-

érté a kritikus helyzet sokkalta kritikusan szignatúrát és egy vicinális lokomotívhoz illő pokoli gyorsasággal iramodik tova a Kossuth-utca néptelen csöndjébe. Pintyőke urfi örömeben rágyujt a biciklisták ismeretes nótájára: Rádírádi rádum, rádírádi, rádi hopp!... De öröme csakhamar titáni félelemmé változik; a párkarika hol erre, hol meg arra kitér; hol erre, hol meg arra dülög, tántorog s minden percben levetéssel fenyegeti a megszeppent lovagot, ki minden áron megállítani igyekszik a nekivadult párkarikát. De nem sikerül s a gummitalpas kerekék örült gyorsasággal iramodnak tova... elragadták a kétségbeesett Pintyőke urfit...

Ki tudja mi történik vala, ha egy gazdátlan tinó nem kerül vala a sebesen rohanó ördögös gép szerszám drótküllős kerekéi elé?!... Bajos volna megállapítani, vajjon a tinó ment-e neki a biciklinek, vagy a bicikli a tinónak; elég az hozzá hogy a bicikli illetve a tinó összeütődtek. A párkarika nagyot csettenve fölfordult, a tinó pedig méltó aprehenziójának egy mély bassus hangban megeresztett böggéssel adva jelét, tova ballagott s a legközelebbi patika előtt megállva tyukszem-tapaszárt esedezett. Pintyőke urfi pedig véres orral, földagadt homlokkal áll vala a kocsitlan fáradtan lihegő bicikli mellett s fogait vicsgorogtatva othelloi hangsúlyozással imigy szaval:

— Te levetettél engem, te a poklok tüzes fenekén kovácsolt ördögös vasparipa; én pedig megvetlek téged! Óh igen, lelkem mélyéből utállak, megvetlek!...

Pintyőke urfi szenzációs esetének az imént említett tinón és a titkokat jól megőrző halványképtű holdon kívül, még két szöszeke leányfej is valának tanui. Igenis, két csintalan szöszeke teremtés, kik az egyik cmeletes ház ablakából szemlélték a római gladiátorok petyhüdt izmu epigonjának szerencsétlen esetét. A pajkos leányzók ahelyett, hogy részvétellek lettek volna a vállalkozó szellemű kalandor ifju iránt, még kikacagták a szegényt; pedig az egyik kis szöszekehez, — amint mondják, — verseket is irt már Pintyőke ur, aki nemcsak szenvedélyes biciklista, hanem veszedelmes versfaragó is. Óh ha ezt tudná Pintyőke ur!...

— (A pécsi kath. legény-egylet) saját helyiségében (Megye u. 20—22.) f. hó 21-én dal- és szavalati estélyt rendez a következő műsor mellett: „Lágyan cseng az estharang“, éneklí az ifjuság. Üdvözet az alelnöknek, tartja Bálint Ferenc. „Mátyás király Gömörben“, szavalja Liebhart Jenő. „A munka“, kettős jelenet az iparos életből, előadja Bálint Ferenc és Ernhaft Nandor. „Szózat“, éneklí az ifjuság. Képletek görögtűz fény mellett: a) A sztrájk romjai. b) Az ipar diadala. Kezdeté esti 8 órakor.

— (Szinésztárs.) A virágvasárnapján a fővárosban végbemenni szokott ugynevezett színész vásár az idén is nagyon élénk volt, s azzal a különbséggel folyt le, hogy nem az ősi „Pannonia“ kávéház volt az alkudozási színtér, hanem a színészek saját palotája ott künn a kerepesi-ut végén. Bennünket pécsieket annyiban érdekel, mert megtudhatjuk, hogy

ki maradt meg a tavalyiak közül Somogyi direktornál. Ezek névsora a következő: R. Balog Etel, Fodor Ilona, Juhász Ilona, Kalmár Piroska, Kaposi Józsa, Kézdy Juliska, Balla Kálmán, Dezséry Gyula, Follinusz Aurél, Peterdi Sándor és a Polgár pár. A többiek máshová szerződtek. Alkalomadtán hozzuk az ujon-szerződött tagok névsorát is.

TÁVIRATOK.

— **Kossuth Ferencz diadalutja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kossuth Ferencz tegnap este érkezett vissza Tapolczáról Budapestre. Utközben minden állomáson a legszélyesebb ovációkban részesítette a nagyszámu közönség a legújabb törvényhozót. Budapestre már tegnap délután nyomtatott felhívásokat osztogattak a járókelő közönségnek, hogy a pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesítsék az este érkező Kossuthot. Az esti nyolc órakor berobogó vonatot négy-ötezer főnyi közönség „Eljen Kossuth! Eljen a tapolczai győző!“ örömköltésekkel fogadta. A hölgyek virágokkal árasztották el Kossuthot, ki meghatottan köszönte meg ezt a váratlan ovációt. A lelkes közönség kifogta kocsijából a lovakat s diadalmenetben vonta végig a kerepesi-uton, melynek kávéházaiból a cigányzenekarok kivonultak s hazafias nótákkal köszöntötték a menetet. Az utközben mindinkább növekedő emberáradat Kossuthot egészen lakásáig kísérte, hol ő ismételtén megköszönte a rokonszenv meleg megnyilatkozását.

— **Bécsi lapok a tapolcai választásról.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A mai bécsi lapok nagy érdeklődéssel foglalkoznak a tapolcai választással. A „Presse“ szerint a caekély többség csak azt bizonyítja, hogy a Kossuth-kultusz Magyarországon apadóban van. A cikkely hatalmasan védelmébe veszi a Bánffy-kabinetet az ellen a gyanúsítás ellen, mintha Justhékkel fegyverszünetet kötött volna. A „Vaterland“ szerint a győzelem az Eötvös és Wekerle közt létesített kiegyezés folyamán, Vörös csak proforma jelölt volt. Erősen megtámadja végül a zsidókat, a kik Kossuthra szavaztak.

— **A hercegprimás vendége.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vaszary hercegprimás holnap reggel Esztergomba megy az oda érkező pápai nuncius fogadására.

— **Öngyilkos gróf.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy ott Zedwitz Adolf gróf, Zedwitz Kurt grófnak, az osztrák urakháza tagjának bátyja, ma agyonlötötte magát. Zedwitz Adolf gróf 70 éves volt. Öngyilkosságra régi szivbaja vitte.

— **Apadnak a vizek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A minden irányból beérkezett jelentések szerint az árvizek szünőben vannak.

— **A hadügyminisiter rendelete.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A hadügyminisiternek az egyéves önkéntesekre vonatkozó rendelete a legközelebbi napokban fog közzététetni a hivatalos lapban.

— **A horvát bán Abbásiában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Fiuméből jelentik, hogy Khuen-Hédervary bán Abbásiában időző családja látogatására a reggeli vonattal Fiuméba érkezett és a 9 órai gőzessel tovább ment Abbásiába. Meglepetésének adott kifejezést a városban és a kikötőben látott újabb építkezések fölött. Az idegenek tódulása oly nagy, hogy sem Fiumében, sem Abbásiában szállás nem kapható.

Laptulajdonos: SAUTTER GUSZTÁV
előadó szerkesztő: PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

3027 sz.
tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy németbolyi kölcsönös segélyző egylet végrehajtónak Hergenröder Margit végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. járásbiróság területén levő Szederkény község határában fekvő a szederkényi 253 sz. betétben felvett I. 87/1 hsz. 23. sz. házra, udvartérre és 88/1 hsz. kertre 381 frtban, az árverésselrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi május hó 22-én d. e. 10 órakor Szederkény község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 38 frt 10 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminisiteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék. telekkvi hatóság 1895. évi február hó 7. napján.

Vodicska Ferencz,
kir. tszék. albiró.

3864. sz.
tkvi 1895.

Árverési hirdetmény!

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Frankenthaler Jakab devecseri lakos végrehajtónak Mayer János és neje Grosch Erzsébet devecseri lakos végrehajtást szenvedő elleni 55 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbiróság területén levő Belvárd községben fekvő a belvárdi 153. sz. tjkvben f. 2116. hszsz. fekvőségnek Mayer János és nejét illető felerészre 162 frt; a belvárdi 424. sz. tjkvbeni 199. b/ hszsz. kertre az 1881. évi 60. t. cz. 156. §. alapján egészben 31 frt; a belvárdi 507. sz. tjkvben felvett f. 2044. hszsz. szőlő és pincének Mayer János és nejét illető felerészére 444 frt becsárban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok a 1895. évi május hó 22-én d. e. 10 órakor Belvárd községben a bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 16 frt 20 krt, 3 frt 10 kr, és 44 frt 40 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság. 1895. évi február hó 18. napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. tszék. bíró.

ZONGORA RAKTÁR

és

kölcsönző

INTÉZET

THIERFELDER A. BÉCS

VII/3. Burggasse 71.

Legnagyobb raktár zongora és harmóniákban.

Eladás készpénzfizetés és részletfizetésre.

Olcsó kölcsön díjak.

Bécs és a vidék részére

Üzlet-megnyitás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Pécsett, király-utcza, Bazár épület udvari helyiségében**
a gazdák tejcsernoka szomszédságában

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfi- és gyermekruha gyár pécsi raktára
czég alatt

kész férfi- és gyermekruha üzletet
nyitottam.

Nagy választéku raktárt tartok legdivatosabb kiállítású kész férfi és gyermek ruhákban rendkívül olcsó árakon.
Mérték szerint megrendeléseket elfogadok és azt legrövidebb idő alatt pontosan eszközölöm.
Minél számosabb látogatást kér

tisztelettel

SCHMITZ SOMA.

a Zentler-féle cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyár pécsi üzletvezetője.

335. sz.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróóság 1894. évi 21130 számú végzés következtében Dr. Krausz Jenő ügyvéd által képviselt Záhrodka József javára Victoria

Bráta ellen 190 frt 15 kr. s jár. erejéig fogana tositott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 731 frtra becsült ruhaszövetek és butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. járásbíróóság 21130 1894. számú végzése folytán 190 frt 15 kr. tőkekövetelés ennek 1894. évi aug. hó 16. napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 17 frtban bíróilag már megállapított költségek erejéig **Pécsett, Kossuth-u.** leendő eszközölésére **1895. évi ápril**

hó 16. napjának d. n. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pécsett, 1895. évi ápril hó 1. napján.

Fonyó István
kir. bírósági végrehajtó.

ENGEL LAJOS UTÓDA

(BLANCZ JÓZSEF)

könyv-, papir-, zenemű-, író- és rajzszer-kereskedése

Pécsett, Király utca 4. az arany hajó szállodával szemben.

ALKALMI AJÁNDÉKOK.

A HUSVÉTI ÜNNEPEKRE

IMAKÖNYVEK

u. m.:

Isten az én reményem

Ajtatosság gyöngyei

Isten a valódi szeretet

Uj rózsafüzér

Ártatlanok fohászkodása

Az élet kenyere

Mária a jó anya

Égi manna

Hajadonok őrangyala

Tárkányi Vezérsillag

Albach Szent hangzatok,

valamint még többféle szöveggel bőrkötésben, csontkötésben és Ivory vagy Celluloid kötésben
Dús választék levélpapírokban egyszerűtől a legfinomabb minőségig dobozokban vagy anélkül.
Emlékkönyvek, bélyeg albumok, festékdobozok, zsebkések, tentatar-
tók, írószerek és jegyzőkönyvek

olcsó árakon kaphatók

ENGEL LAJOS UTÓDA

papirkereskedésében Pécsett, Király-utca 4. az arany hajó szállodával szemben.